

Міністерство освіти і науки України
Одеський національний політехнічний університет
Гуманітарний факультет
Кафедра психології та соціальної роботи

Співорганізатори:

Гуманітарно-економічна академія в Лодзі (Польща)

Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України

Головне управління праці та соціального захисту населення
Одеської обласної державної адміністрації

Громадська організація «Асоціація професійних Консультантів і
Супервізорів»

**МАТЕРІАЛИ
П'ЯТНАДЦЯТОЇ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«АКТУАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ В СОЦІАЛЬНІЙ
СФЕРІ»**

18 ТРАВНЯ 2020 РОКУ

Одеса
2020

ББК 60.54.94.3
УДК 316.472.082.2
A43

Редакційна колегія:

Головний редактор: Корнєшук В. В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри психології та соціальної роботи Одеського національного політехнічного університету

Члени редакційної колегії:

Климанська Л. Д., доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри соціології та соціальної роботи Національного університету «Львівська політехніка»

Колот С. О., кандидат психологічних наук, доцент, декан гуманітарного факультету Одеського національного політехнічного університету

Пивоварчик І. М., кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії та методики практичної психології Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського

Романовська Л. І., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної роботи і соціальної педагогіки Хмельницького національного університету

Тодорцева Ю. В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології та соціальної роботи Одеського національного політехнічного університету

Федірчик Т. Д., доктор педагогічних наук, професор, декан факультету педагогіки, психології та соціальної роботи Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Рецензенти:

Богданова І. М., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної педагогіки, психології та педагогічних інновацій Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Онищук В. М., доктор соціологічних наук, професор, завідувач кафедри соціології Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова

A43 Актуальні дослідження в соціальній сфері : матеріали п'ятнадцятої міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 18 травня 2020 р.) / гол. ред. В. В. Корнєшук. – Одеса: ФОП Бондаренко М. О., 2020. – 200 с.

У збірнику опубліковані матеріали українських та зарубіжних авторів, які висвітлюють проблеми психології, соціальної роботи, кадрового менеджменту та професійної підготовки фахівців.

ББК 60.54.94.3
УДК 316.472.082.2

© Одеський національний політехнічний університет,
кафедра психології та соціальної роботи, 2020 р.

1

Проблемне поле сучасних соціальних досліджень
Problematic field of contemporary social studies

2

Кадровий менеджмент і сучасні технології управління
Staff management and modern management technologies

3

Соціальна допомога та проблеми
психологічного консультування
Social care and counseling issues

4

Сучасна теорія та практика соціальної роботи
Contemporary theory and practice of social work

5

Соціальна політика та права людини
Social policy and human rights

6

Соціальна педагогіка
Social pedagogics

7

Проблеми підготовки фахівців у вищій школі
The problems of training specialists at the university

***Автори несуть відповідальність
за унікальність тексту тез і дотримання вимог
академічної доброчесності***

Зміст

1. ПРОБЛЕМНЕ ПОЛЕ СУЧАСНИХ СОЦІАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Гальянова Д. І., Нікон Н. О. (Одеса, Україна)	16
Ризики та індикатори соціальної незахищеності фрілансерів	
Прокопович Л. В. (Одесса, Украина)	18
«Коронавирусный» косплей: новый репертуар социального «театра»	
Северинюк Т.О. (Одеса, Україна)	20
Інститут кар'єрного радника як напрям реформування служби зайнятості	
Волошенко М. О., Пащенко О. І. (Одеса, Україна)	23
Причини розлучень в сучасних сім'ях	
Хозраткулова І. А. (Миколаїв, Україна)	25
Ізоляція в період пандемії як перевірка на міцність сімейної системи	
Мишок Р. Р. (Львів, Україна)	28
«Цифровий розрив» як деструктивний чинник формування громадянського суспільства в Україні	
Морозова С. О., Кириленко А. В. (Одеса, Україна)	30
Азартність та ігрова залежність: психологічні особливості, причини виникнення та наслідки	
Бабіна В. О., Шевченко Б. Г. (Одеса, Україна)	33
Визначення реклами з точки зору соціології	
Семенкова А. Н., Швед М. О. (Одесса, Украина)	36
Студенческая группа как синергетическая команда	
Гергеа О. Р., Волошенко М. О. (Одеса, Україна)	38
Криза молоді сім'ї	

2. КАДРОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ І СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ

Колот С. А., Христич А. Л.	40
(Одесса, Украина – Женева, Швейцария)	
Формирование готовности к командной работе	
Рего Г. І., Рего О. Ю. (Ужгород, Україна)	43
Аналіз діагностики комунікативних здібностей керівників закладів дошкільної освіти	
Богуславська Ю. Ю., Корженко О. С. (Одеса, Україна)	45
Самопрофілактика мобінгу серед офісних працівників	
Кернас А. В. (Одесса, Украина)	47
Современные технологии отбора персонала	

3. СОЦІАЛЬНА ДОПОМОГА ТА ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЧНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ

Нєвєйкіна Г. І. <i>(Одеса, Україна)</i>	51
Психотравмуюча ситуація: аналіз та шляхи подолання	
Джежик О. В. <i>(Одеса, Україна)</i>	53
Віктимізація як процес перетворення особистості в жертву сексуального насильства	
Сасовська О. В. <i>(Луцьк, Україна)</i>	55
Соціально-психологічний аналіз інтернет-адикції у підлітковому віці	
Чебанова В. О., Волошенко М. О. <i>(Одеса, Україна)</i>	58
Психологічні особливості наркозалежних	
Черногор Е. А. <i>(Одесса, Украина)</i>	60
Роль психологической службы в учебно-воспитательном процессе	
Конончук А. І. <i>(Ніжин, Україна)</i>	62
Роль університету «третього віку» в інтеграції громадян похилого віку в суспільство	

4. СУЧАСНА ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

Волошенко М. О., Тищенко А. О. <i>(Одеса, Україна)</i>	65
Принципи роботи з молоддю у центрах зайнятості	
Тодорцева Ю. В. <i>(Одеса, Україна)</i>	66
Тьюторінг в соціальній роботі	
Кулішов А. Р. <i>(Запоріжжя, Україна)</i>	69
Особливості реабілітації засобами арт-терапії дітей з інвалідністю у роботі громадських організацій	
Котломанітова Г. О. <i>(Полтава, Україна)</i>	71
Нетворкінг у соціальній роботі	
Криницька І. П. <i>(Львів, Україна)</i>	73
Принципи оцінки потреб сучасної громади	
Олійник К. С. <i>(Хмельницький, Україна)</i>	75
Форми та методи соціальної роботи з людьми з обмеженими можливостями здоров'я	
Гордієнко І. О., Міронова О. А.	77
<i>(Одеса, Україна – Франкфурт-на-Майні, Німеччина)</i>	
Соціальна робота з дітьми в дошкільних закладах Німеччини	
Лазарева А. О. <i>(Одеса, Україна)</i>	81
Профілактика суїцидальної поведінки у студентів ЗВО: проектний метод	

Житинська М. О. (*Київ, Україна*)

83

Організація паліативної допомоги людям похилого віку в умовах територіального центру соціального обслуговування

Нікітіна В. В. (*Старобільськ, Україна*)

86

Соціальна робота з внутрішньо переміщеними особами, які мешкають у транзитних містечках

5. СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА ТА ПРАВА ЛЮДИНИ

Колодійчук Ю. В., Гусейнов М. Д.

89

(*Одеса, Україна – Азербайджан, Баку*)

Соціальне підприємництво як інноваційний механізм вирішення соціальних проблем

Спас Ю. О. (*Луцьк, Україна*)

92

Соціально-правовий супровід та допомога особам, які постраждали від домашнього насильства

Шибко О. І. (*Маріуполь, Україна*)

94

Соціальна відповідальність у формуванні української політичної нації

Бурденюк Р. В. (*Одеса, Україна*)

97

Ейджизм: досвід Канади у протидії

Карпук В. В. (*Луцьк, Україна*)

99

Аспекти реалізації державної молодіжної політики в Україні

6. СОЦІАЛЬНА ПЕДАГОГІКА

Коляда Н. М., Кравченко О. О. (*Умань, Україна*)

102

Інформаційна, освітня та архітектурна безбар'єрність закладу вищої освіти

Рабійчук С. О. (*Хмельницький, Україна*)

104

Аналіз концепцій розвитку аксіології

Черногор Е. А. (*Одесса, Украина*)

106

Педагогическая коррекция поведения подростков

Сараєва І. В. (*Одеса, Україна*)

108

Оцінка як соціально-педагогічна категорія

Чепурна О. О. (*Харків, Україна*)

111

Засоби стимуляції діяльності учнів під час освітнього процесу

Олло В. П., Волошенко М. О. (*Одеса, Україна*)

114

Професійне навчання в пенітенціарних установах України

Берегова О. В., Коваль К. І. (*Одеса, Україна*)

115

Діагностика долаючої поведінки у працівників медичної установи з різним типом темпераменту

7. ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Капінус О. С. (<i>Львів, Україна</i>)	120
Концепція формування професійної суб'єктності майбутніх офіцерів Збройних Сил України	
Поліщук Л. М., Бикова Л. І. (<i>Одеса, Україна</i>)	122
Сучасна освіта та проблеми безпеки	
Березовська Л. І. (<i>Івано-Франківськ, Україна</i>)	124
Сприймання та взаєморозуміння в структурі комунікативно-мовленнєвої компетентності майбутніх соціальних працівників	
Макарова І. В. (<i>Одеса, Україна</i>)	127
Особливості ціннісних орієнтацій студентів різних фахів	
Кримова Н. О., Лисенко О. М. (<i>Одеса, Україна</i>)	129
Професійна підготовка фахівців соціономічної сфери: принципи та підходи	
Горліченко М. Г., Аксьонова О. М. (<i>Одеса, Україна</i>)	131
Інформаційно-освітнє середовище як засіб оптимізації самостійної роботи курсантів ВВНЗ	
Шинкаренко Л. В., Шинкаренко В. М. (<i>Одеса, Україна</i>)	133
Переваги та недоліки дистанційного навчання в українських ЗВО	
Василенко О. М. (<i>Хмельницький, Україна</i>)	135
Етапи підготовки фахівців соціономічного профілю до використання інформаційних технологій у майбутній професійній діяльності	
Азаркіна О. В. (<i>Одеса, Україна</i>)	137
Професійна компетентність фахівців із соціальної роботи до застосування сучасних технологій та методів соціальної роботи	
Криловець М. Г. (<i>Ніжин, Україна</i>)	142
Інноваційні підходи у підготовці соціальних працівників	
Кудрявцева О. А. (<i>Одеса, Україна</i>)	144
Підготовка студентів до розумового виховання дітей	
Черушева Г. Б., Пархоменко В. В. (<i>Київ, Україна</i>)	146
Соціальна відповідальність як важливий чинник професійної підготовки економічних кадрів	
Ткаченко С. В. (<i>Одеса, Україна</i>)	149
Практична реалізація етичних умінь та етичної поведінки майбутніх учителів	
Гончаренко І. С. (<i>Кропивницький, Україна</i>)	151
Формування професійної культури у студентів засобами спортивно-хореографічних дисциплін	
Гордієнко І. О., Кримова Н. О. (<i>Одеса, Україна</i>)	154
Місія перинатальної психології у професійній підготовці фахівців із соціальної роботи	

Сотник В. В. (Київ, Україна)	156
Важливі аспекти формування педагогічної культури офіцера-викладача в сучасних умовах	
Донець В. Г. (Вінниця, Україна)	158
Підготовка фахівців-педагогів до роботи в умовах інклюзії	
Чернета С. Ю. (Луцьк, Україна)	160
Стан готовності майбутніх соціальних працівників до неформальної освіти	
Голубенко Т. О. (Київ, Україна)	163
Імплементация науково-методичного забезпечення професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери з людьми похилого віку	
Іванова І. В., Гвоздій С. П. (Одеса, Україна)	165
Пріоритети здоров'я та безпеки при підготовці фахівців у вищій школі	
Лич О. М. (Київ, Україна)	168
Проблема емоційного інтелекту та життєстійкості соціальних працівників відповідно до акцентуацій характеру	
Багрій В. Н., Каштанова І. О. (Хмельницький, Україна)	170
Невербальне спілкування – запорука успішної особистості та формування іміджу фахівця	
Оуян Сінї (Гуйчжоу, Китай)	172
Проблеми китайської онлайн-освіти в умовах епідемії	
Савельчук І. Б. (Київ, Україна)	174
Організаційно-технологічні ресурси підготовки соціальних працівників	
Гузенко В. А. (Одеса, Україна)	176
Особливості використання активних методів викладання у дистанційному навчанні	
Боделан М. В., Король О. Л. (Одеса, Україна)	179
Флеш-картки як об'єкт цифрової творчості	
Романовська Л. І. (Хмельницький, Україна)	181
Розвиток професійної ідентичності соціальних працівників засобами тренінгу	
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	184
LIST OF AUTHORS	192

Ministry of education and Science of Ukraine
Odessa National Polytechnic University
Faculty of Humanities
Department of Psychology and Social Work

Co-organizers:

International Academy of Social Work
University of Humanitarian and Economic in Lodz (Poland)
South-Ukrainian Sociological Association of Ukraine
Odessa Regional State Administration
Department of Labour and Social Welfare

**MATERIALS
OF THE FIFTEENTH INTERNATIONAL
SCIENTIFIC PRACTICAL CONFERENCE
«CONTEMPORARY RESEARCH
IN THE SOCIAL SPHERE»**

MAY 18th, 2020

ODESSA
2020

Contents

1. PROBLEMATIC FIELD OF CONTEMPORARY SOCIAL STUDIES

Halianova D., Nikon N. (<i>Odessa, Ukraine</i>)	16
Risks and indicators of social insecurity of freelancers	
Prokopovich L. (<i>Odessa, Ukraine</i>)	18
«Coronavirus» cosplay: a new repertoire of social «theatre»	
Severinyuk T. (<i>Odessa, Ukraine</i>)	20
Institute of career counselor as a direction for reforming the employment service	
Voloshenko M., Pashchenko O. (<i>Odessa, Ukraine</i>)	23
Reasons for divorce in a modern family	
Khozratkulova I. (<i>Mykolayiv, Ukraine</i>)	25
Pandemic isolation as a check on strength of a family system	
Myshok R. (<i>Lviv, Ukraine</i>)	28
«Digital divide» as a destructive factor in the process of formation civil society in Ukraine	
Morozova S, Kirilenko A. (<i>Odessa, Ukraine</i>)	30
Gambling and game addiction: psychological features, causes and consequences	
Babina V., Shevchenko B. (<i>Odessa, Ukraine</i>)	33
Definition of advertising in the view of sociology	
Semenkova A., Shved M. (<i>Odessa, Ukraine</i>)	36
Student group as a synergetic team	
Hereha O., Voloshenko M. (<i>Odessa, Ukraine</i>)	38
Crisis of a young family	

2. STAFF MANAGEMENT AND MODERN MANAGEMENT TECHNOLOGIES

Kolot S., Khristich A. (<i>Odessa, Ukraine – Geneva, Switzerland</i>)	40
Formation of readiness for team work	
Reho H., Reho O. (<i>Uzhhorod, Ukraine</i>)	43
Analysis of diagnostics of communicative abilities of heads of institutions of preschool education	
Bohuslavska Yu., Korzhenko O. (<i>Odessa, Ukraine</i>)	45
Mobbing self-prevention among official workers	
Kernas A. (<i>Odessa, Ukraine</i>)	47
Modern technologies of selection of personnel	

3. SOCIAL CARE AND COUNSELING ISSUES

Nievieikina H. (<i>Odessa, Ukraine</i>)	51
Mental injury situation: analysis and ways to cover	
Dzhezhyk O. (<i>Odessa, Ukraine</i>)	53
Victimization as the process of converting a personality to a victim of sexual violence	
Sasovska O. (<i>Lutsk, Ukraine</i>)	55
Social and psychological analysis of Internet addiction in adolescence	
Chebanova V., Voloshenko M. (<i>Odessa, Ukraine</i>)	58
Psychological features of drug addicts	
Chernogor O. (<i>Odessa, Ukraine</i>)	60
The role of psychological service in the educational process	
Kononchuk A. (<i>Nizhyn, Ukraine</i>)	62
The role of the university of the «Third age» in the integration of elderly citizens in society	

4. CONTEMPORARY THEORY AND PRACTICE OF SOCIAL WORK

Voloshenko M., Tishchenko A. (<i>Odessa, Ukraine</i>)	65
Principles of working with youth in the employment centres	
Todortseva Y. (<i>Odessa, Ukraine</i>)	66
Tutoring in social work	
Kulishov A. (<i>Zaporizhzhya, Ukraine</i>)	69
Features of rehabilitation by means of art therapy of children with disabilities in the work of NGO	
Kotlomanitova G. (<i>Poltava, Ukraine</i>)	71
Networking in social work	
Krynytska I. (<i>Lviv, Ukraine</i>)	73
Principles for the assessment of the needs of modern community	
Oliylyk K. (<i>Khmelnitsky, Ukraine</i>)	75
Forms and methods of social work with people with disabilities	
Hordiienko I., Mironova O.	77
(<i>Odessa, Ukraine – Frankfurt am Main, Germany</i>)	
Social work with children in preschool institutions in Germany	
Lazareva A.O. (<i>Odessa, Ukraine</i>)	81
Prevention of suicidal behavior for students of higher education institutions: project method	
Zhytynska M. (<i>Kyiv, Ukraine</i>)	83
Organization of palliative care for the elderly in the conditions of the territorial centre of social services	
	86

Nikitina V. (*Starobilsk, Ukraine*)

Social work with internally displaced persons who accomodate in transitive camps

5. SOCIAL POLICY AND HUMAN RIGHTS

Kolodiychuk Y., Huseynov M.

89

(*Odessa, Ukraine – Azerbaijan, Baku*)

Social enterprise as innovative mechanism for resolution social problems

Spas J. (*Lutsk, Ukraine*)

92

Social-legal support and aid to persons who have been damaged in domestic violence

Shybko O. (*Mariupol, Ukraine*)

94

Social responsibility in formation of Ukrainian political nation

Burdenyuk R. (*Odessa, Ukraine*)

97

Fighting ageism: Canadian experience

Karpuk V. (*Lutsk, Ukraine*)

99

Aspects of state youth policy implementation in Ukraine

6. SOCIAL PEDAGOGICS

Koliada N., Kravchenko O. (*Uman, Ukraine*)

102

Informational, educational and architectural independence of higher education institutions

Rabiychuk S. (*Khmelnysky, Ukraine*)

104

Analysis of the concepts of axiology development

Chernogor O. (*Odessa, Ukraine*)

106

Pedagogical correction of adolescent behavior

Saraeva I. (*Odessa, Ukraine*)

108

Assessment as a socio-pedagogical category

Chepurna O. (*Kharkiv, Ukraine*)

111

Means of stimulating students' activity during the educational process

Ollo V., Voloshenko M. (*Odessa, Ukraine*)

114

Professional education at the penitentiary institutions of Ukraine

Berehova O., Koval K. (*Odessa, Ukraine*)

115

Diagnostics of coping behavior of medical institution employees with different types of temperament

7. THE PROBLEMS OF TRAINING SPECIALISTS AT THE UNIVERSITY

Kapinus O. (*Lviv, Ukraine*)

120

Concept of formation of professional subjective of future officers of

the Armed Forces of Ukraine

Polishuk L., Bikowa L. (<i>Odessa, Ukraine</i>)	122
Modern education and security problems	
Berezovska L. (<i>Ivano-Frankivsk, Ukraine</i>)	124
Acceptance and mutual understanding in the structure of communicative and speaking competence of future social workers	
Makarova I. (<i>Odesa, Ukraine</i>)	127
Features of valuable orientations of students of different faculties	
Krymova N., Lysenko O. (<i>Odessa, Ukraine</i>)	129
Professional training of specialists of the socio-economic sphere: principles and approaches	
Gorlichenko M., Aksenova O. (<i>Odessa, Ukraine</i>)	131
Information and education environment as the method to optimize cadet's self-study	
Shynkarenko L., Shynkarenko V. (<i>Odessa, Ukraine</i>)	133
Advantages and disadvantages of distance learning in Ukrainian higher education institutions	
Vasylenko O. (<i>Khmelnitsky, Ukraine</i>)	135
Preparation stages of the specialists in the field of socioeconomics for applying information technologies in their future professional work	
Azarkina O. (<i>Odessa, Ukraine</i>)	137
Professional competence of social workers to the application of modern social working techniques and methods	
Krylovets M. (<i>Nizhyn, Ukraine</i>)	142
Innovative approaches in training social workers	
Kudryavtseva O. (<i>Odessa, Ukraine</i>)	144
Preparation of students for mental education of children	
Cherusheva H., Parkhomenko V. (<i>Kyiv, Ukraine</i>)	146
Social responsibility as an important factor of professional training of economic staff	
Tkachenko S. V. (<i>Odessa, Ukraine</i>)	149
Practical implementation of ethical skills and ethical behavior of future teachers	
Honcharenko I. (<i>Kropyvnytskyi, Ukraine</i>)	151
Forming of professional culture for students by facilities of sport-choreographic disciplines	
Hordiienko I., Krymova N. (<i>Odessa, Ukraine</i>)	154
The mission of perinatal psychology in the professional preparation of social work specialists	
Sotnyk V. (<i>Kyiv, Ukraine</i>)	156
Important aspects of formation of pedagogical culture of the officer-teacher in modern conditions	
Donets V. (<i>Vinnytsia, Ukraine</i>)	158
Preparation of specialists-teachers for work in conditions of inclusion	

Cherneta S. (<i>Lutsk, Ukraine</i>)	160
The state of readiness of the future social employees to the informal education	
Holubenko T. (<i>Kyiv, Ukraine</i>)	163
Implementation of scientific and methodological support for professional training of future social specialists with elderly people	
Ivanova I., Gvozdi S. (<i>Odessa, Ukraine</i>)	165
Priorities of health and safety in the process of specialists' training in higher institutions	
Lych O. (<i>Kyiv, Ukraine</i>)	168
The problem of social workers' emotional intelligence and psychological hardiness depending on accentuations of their personality traits	
Bahrij V. , Kashtanova I. (<i>Khmelnyskyi, Ukraine</i>)	170
Non-verbal communication – the guarantee of successful personality and formation of the professional's image	
OuYang Xinyi (<i>Guizhou, China</i>)	172
The problems of Chinese online education in the epidemic conditions	
Savelchuk I. (<i>Kyiv, Ukraine</i>)	174
Organizational and technological resources of training of social workers	
Huzenko V. (<i>Odessa, Ukraine</i>)	176
Peculiarities of using active teaching methods in distance learning	
Bodelan M., Korol O. (<i>Odessa, Ukraine</i>)	179
Flash cards as an object of digital creativity	
Romanovska L. (<i>Khmelnysky, Ukraine</i>)	181
Development of professional identity of social workers by means training	
LIST OF AUTHORS	192

СОЦІАЛЬНА ДОПОМОГА ТА ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЧНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ SOCIAL CARE AND COUNSELING ISSUES

Нєвєйкіна Г. І. (Одеса, Україна)
**ПСИХОТРАВМУЮЧА СИТУАЦІЯ: АНАЛІЗ
ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ**

Статтю присвячено аналізу психологічних проблем людини, що призводять до виникнення психологічних травм. Значна увага акцентується на шляхах подолання психотравмуючих ситуацій.

Nievieikina H. (Odessa, Ukraine)
**MENTAL INJURY SITUATION: ANALYSIS AND
WAYS TO COVER**

The article is devoted to the analysis of psychological problems of a person, leading to the occurrence of psychological traumas. Much attention is focused on ways to overcome the traumatic situation.

Сучасна реальність є невичерпним джерелом травмуючих ситуацій, під якими розуміють такі екстремальні критичні події, ситуації загрози, які потужно і негативно впливають на індивіда та вимагають екстраординарних зусиль для подолання наслідків цього впливу. Інтенсивні емоції переживання, такі як страх, паніка, жах, розпач, можуть погіршувати адекватне сприйняття дійсності, правильну оцінку ситуації, заважаючи прийняттю рішень і знаходженню адекватного виходу з стресової ситуації.

Існують життєві ситуації, котрі є настільки травматичними, що вимагають допомоги зі сторони, оскільки сама людина справитися з переживанням стресу не може. Наприклад, ситуація смерті, втрати близької людини, розриву відносин, коли особистісних ресурсів виявляється недостатньо. Щоб справитися з надзвичайним стресовим впливом, люди, які переживають утрату, часто починають зловживати алкоголем, лікарськими препаратами. Унаслідок хронічної напруги в них виникають різноманітні психосоматичні розлади.

Психотравмуюча ситуація – це тривала ситуація, при якій накопичується багато негативних дій, кожна з яких сама по собі не настільки значна, але коли їх багато і вони діють протягом певного часу, їх дія підсумовується і виникає хвороба.

У науковій літературі представлено розмаїття психотравмуючих ситуацій, які класифікують у відповідності до таких подій: події, пов'язані зі смертю або загрозою життю самої людини, її близьких або інших людей;

події, коли виникає загроза отримання (або реального отримання) серйозних фізичних ушкоджень; події, пов'язані із загрозою фізичному або психічному здоров'ю самої людини або її близьких; події, пов'язані з сильним приниженням, які, для багатьох людей виявляються не менше, а іноді і більше травмуючими, чим фізична небезпека; події, пов'язані з ситуаціями «краху», «провалу», втрати всіх надій.

Неможливо надати всеохоплюючий перелік потенційно травмуючих подій. Будь-яка подія за певних умов може сприйматися людиною як травмуюча.

Стихійні лиха природного та техногенного характеру, а також терористичні акти, що відбуваються останнім часом у нашій країні, потребують чіткої організації медичної та психологічної допомоги постраждалим і ураженим. Медико-психологічна допомога постраждалим необхідна для запобігання розвитку розладів поведінки та профілактики психосоматичних розладів. Основним завданням медико-психологічної допомоги є актуалізація адаптивних і компенсаторних ресурсів особистості, мобілізація психологічного потенціалу для подолання негативних наслідків травмуючих обставин.

При наданні психологічної допомоги людям, що побували у травмуючих ситуаціях, варто взяти до уваги, що справжнє нещастя настає тоді, коли закінчується дія стихії та починається надання допомоги потерпілим. Саме тому в сучасних умовах більш актуальними стають питання психологічної та психосоціальної допомоги різним категоріям людей, що зазнали впливу травмуючої ситуації. Проте, незважаючи на важливість і актуальність надання медико-психологічної допомоги населенню під час і після екстремальних ситуацій, проблеми ці залишаються відносно новими як для практичної психології, так і для медичної практики.

Для терапевтичної роботи з таким явищем, як психологічна травма доцільно використовувати методи роботи з тілом. Травма усвідомлюється через тіло і саме воно «пам'ятає» все що сталося з людиною і обов'язково «знає», як вирішити проблему. При вирішенні цієї проблеми застосовують синтез двох психотерапевтичних методів – соматичної терапії і танцювально-рухової терапії. Де здійснюється терапія не лише за допомогою усвідомлення витіснених проблем і рефлексії, в терапію вступає тіло адже воно містить відбитки, пропрацювавши які можна «зцілитися».

Теоретичний аналіз особливостей психотравмуючих ситуацій в життєдіяльності людини показав, що психотравмуюча ситуація породжує в психіці людини травматичний процес, який зумовлює прогрес дезорганізації психічної діяльності зі спробами психіки утримати, локалізувати і дисоціювати цей процес. Однією з основних задач психологічної допомоги людям, які зазнали психічної травми, є повернення до нездійсненої «роботи горя», оскільки «робота горя» спрямована на відновлення психіки. Відновлення психіки після перенесеної психотравмуючої ситуації без розвитку в подальшому психічних порушень можливо за умов певної психологічної зрілості особистості, а також зовнішніх умов як підтримка

оточуючих й достатня кількість часу. Такі умови необхідні для того, щоб відбулася нормальна реакція горя у людини, зазнавшої психотравми.

ЛІТЕРАТУРА // LITERATURE // REFERENCES

1. Китаев-Смык Л. А. Психология стресса / Л. А. Китаев-Смык. – М.: Академический проект, 2009. – 943 с.
2. Музиченко І. В. Шляхи подолання дитячої психотравми в діяльності працівників психологічної служби : метод. рек. / І. В. Музиченко, І. І. Ткачук. – К.: УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2017. – 88 с.
3. Тимофієва М.П., Діжона О.В. Психологія здоров'я: Навчальний посібник. – Чернівці: Книги-XXI, 2009. – 296 с.

Джежик О. В. (Одеса, Україна)

ВІКТИМІЗАЦІЯ ЯК ПРОЦЕС ПЕРЕТВОРЕННЯ ОСОБИСТОСТІ В ЖЕРТВУ СЕКСУАЛЬНОГО НАСИЛЬСТВА

У тезах розглядається сукупність зовнішніх і внутрішніх факторів, які обумовлюють особистісну схильність жінок до перетворення їх в жертву сексуального насильства, як на основі фізичних, психічних та соціальних відхилень у розвитку людей, так і при несприятливих умовах соціалізації.

Dzhezhyk O. (Odessa, Ukraine)

VICTIMIZATION AS THE PROCESS OF CONVERTING A PERSONALITY TO A VICTIM OF SEXUAL VIOLENCE

The thesis deals with a set of external and internal factors that determine women's personal inclination to turn them into a victim of sexual abuse, both on the basis of physical, mental and social deviations in human development and under unfavorable conditions of socialization.

Аналіз різних підходів до розуміння віктимності, представлених у роботах В. П. Коновалової, А.В.Мудрика, В. І. Полубенського, Д. В. Рівмана, В. Я. Рибальської, В. А. Тулякова, В. С.Устинова, В. Е. Христенка та ін. дає змогу розглядати певні віктимологічні поняття, механізми проявів віктимної поведінки, програми профілактики та корекції віктимності. Але, життя в умовах сучасного суспільства потребує від людини величезної мобілізації внутрішніх ресурсів [2, с. 91].

Л. В.Франк та Ю. М. Антонян, зауважують, що включення в предмет віктимології всіх категорій постраждалих осіб, які стали жертвами всіляких обставин, робить віктимологію комплексною соціально-психологічною наукою [1, с.18].

Віктимологія на основі дослідження типів віктимних особистостей, фізичних, психічних та соціальних відхилень у розвитку людей, дає конкретні заходи відносно корекції цих відхилень, по запобіганню негативних впливів на розвиток особистості [2].

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

-
- Азаркіна О. В.** Одеський міський центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (Одеса, Україна), заступник директора, начальник відділу з питань надання соціальних послуг та правового забезпечення; Одеський національний політехнічний університет (Одеса, Україна), старший викладач кафедри психології та соціальної роботи – **137**
- Аксьонова О. М.** Військова академія (Одеса, Україна), кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фундаментальних наук – **131**
- Бабіна В. О.** Одеський національний політехнічний університет (Одеса, Україна), кандидат політичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин та права – **33**
- Багрій В. Н.** Хмельницький національний університет (Хмельницький, Україна), кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної роботи і соціальної педагогіки – **170**
- Берегова О. В.** Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна), спеціальність «Психологія», студентка – **115**
- Березовська Л. І.** ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Івано-Франківськ, Україна), кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи – **124**
- Бикова Л. І.** Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова (Одеса, Україна), спеціальність «Міжнародні відносини», студентка – **122**
- Богуславська Ю. Ю.** Одеський національний політехнічний університет (Одеса, Україна), кандидат історичних наук, доцент кафедри психології та соціальної роботи – **45**
- Боделан М. В.** Одеський національний політехнічний університет (Одеса, Україна), кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри психології та соціальної роботи – **179**
- Бурденюк Р. В.** Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова (Одеса, Україна), спеціальність «Психологія», магістрант – **97**

- Василенко О. М.** Хмельницький національний університет (Хмельницький, Україна), кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології та педагогіки – **135**
- Волошенко М. О.** Одеський національний політехнічний університет (Одеса, Україна), кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології та соціальної роботи – **23, 38, 58, 65, 114**
- Гальянова Д. І.** Одеський національний політехнічний університет (Одеса, Україна), спеціальність «Соціальна робота», студентка – **16**
- Гвоздій С. П.** Одеський національний університет імені І. І. Мечникова (Одеса, Україна), доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри здоров'я людини та цивільної безпеки – **165**
- Герєга О. Р.** Одеський національний політехнічний університет (Одеса, Україна), спеціальність «Соціальна робота», магістрантка – **38**
- Голубенко Т. О.** Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова (Київ, Україна), кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і технології соціальної роботи – **163**
- Гончаренко І. С.** Центральноукраїнський державний педагогічний університет ім. Володимира Винниченка (Кропивницький, Україна), спеціальність «Фізична культура і спорт», магістрант – **151**
- Гордієнко І. О.** Одеський національний політехнічний університет (Одеса, Україна), старший викладач кафедри психології та соціальної роботи – **77, 154**
- Горліченко М. Г.** Військова академія (Одеса, Україна), кандидат педагогічних наук, доцент, начальник кафедри фундаментальних наук – **131**
- Гузенко В. А.** Одеський національний політехнічний університет (Одеса, Україна), кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології та соціальної роботи – **176**
- Гусейнов М. Д.** Одеський національний політехнічний університет (Азербайджан, Баку), спеціальність «Інформаційні управляючі системи та технології», магістр – **89**
- Джежик О. В.** Одеський національний політехнічний університет (Одеса, Україна), кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології та соціальної роботи – **53**

- Донець В. Г.** Державна реабілітаційна установа «Центр комплексної реабілітації для дітей з інвалідністю «Промінь» (Вінниця, Україна), директор – **158**
- Житинська М. О.** Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова (Київ, Україна), кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії та технології соціальної роботи – **83**
- Іванова І. В.** Одеський національний університет імені І. І. Мечникова (Одеса, Україна), кандидат медичних наук, доцент кафедри здоров'я людини та цивільної безпеки – **165**
- Капінус О. С.** Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного (Львів, Україна), кандидат педагогічних наук, начальник кафедри морально-психологічного забезпечення діяльності військ – **120**
- Карпук В. В.** Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки (Луцьк, Україна), аспірантка кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи – **99**
- Каштанова І. О.** Хмельницький спеціалізований ліцей-інтернат поглибленої підготовки (Хмельницький, Україна), соціальний педагог – **170**
- Кернас А. В.** Академия связи Украины (Одесса, Украина), Научно-технический центр, кандидат психологических наук, старший научный сотрудник, руководитель отдела Естественных наук и психологической гармонизации развития личности – **47**
- Кириленко А. В.** Одеський національний політехнічний університет (Одеса, Україна), спеціальність «Психологія», студентка – **30**
- Коваль К. І.** Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна), старший викладач кафедри теорії та методики практичної психології – **115**
- Колодійчук Ю. В.** Одеський національний політехнічний університет (Одеса, Україна), кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри психології та соціальної роботи – **89**
- Колот С. А.** Одесский национальный политехнический университет (Одесса, Украина), кандидат психологических наук, доцент, декан гуманитарного факультета – **40**

- Коляда Н. М.** Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини (Умань, Україна), доктор педагогічних наук, професор, проректор з інноваційних досліджень та європейської інтеграції – **102**
- Конончук А. І.** Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя (Ніжин, Україна), кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи – **62**
- Корженко О. С.** Одеський національний політехнічний університет (Одеса, Україна), спеціальність «Соціальна робота», студентка – **45**
- Король О. Л.** Одеський національний політехнічний університет (Одеса, Україна), спеціальність «Соціальна робота», студентка – **179**
- Котломанітова Г. О.** Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка (Полтава, Україна), кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної освіти і соціальної роботи – **71**
- Кравченко О. О.** Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини (Умань, Україна), доктор педагогічних наук, доцент, декан факультету соціальної та психологічної освіти – **102**
- Криловець М. Г.** Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя (Ніжин, Україна), доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи – **142**
- Кримова Н. О.** Одеський національний політехнічний університет (Одеса, Україна), кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології та соціальної роботи – **129, 154**
- Криницька І. П.** ВНЗ «Український католицький університет» (Львів, Україна), кандидат соціологічних наук, доцент кафедри педагогіки та соціальної роботи – **73**
- Кудрявцева О. А.** Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна), кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної педагогіки – **144**
- Кулішов А. Р.** Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради (Запоріжжя, Україна), спеціальність «Соціальна робота», магістрант – **69**

- Лазарева А. О.** Одеський національний політехнічний університет (Одеса, Україна), кандидат філософських наук, доцент кафедри психології та соціальної роботи – **81**
- Лисенко О. М.** Одеський національний політехнічний університет (Одеса, Україна), кандидат соціологічних наук, доцент кафедри психології та соціальної роботи – **129**
- Лич О. М.** Національний авіаційний університет (Київ, Україна), кандидат психологічних наук, доцент кафедри авіаційної психології – **168**
- Макарова І. В.** Одеський національний медичний університет (Одеса, Україна), фахівець центру об'єктивного структурованого клінічного іспиту – **127**
- Мишок Р. Р.** Національний університет «Львівська політехніка» (Львів, Україна), аспірантка кафедри соціології та соціальної роботи – **28**
- Міронова О. А.** Дитячий садок Хуфеланд-Хаус (Франкфурт-на-Майні, Німеччина), вихователь – **77**
- Морозова С. О.** Одеський національний політехнічний університет (Одеса, Україна), спеціальність «Психологія», студентка – **30**
- Нєвєйкіна Г. І.** Одеський державний екологічний університет (Одеса, Україна), старший викладач кафедри українознавства та соціальних наук – **51**
- Нікітіна В. В.** Луганський національний аграрний університет (Старобільськ, Україна), кандидат філософських наук, доцент кафедри загальноосвітньої підготовки – **86**
- Нікон Н. О.** Одеський національний політехнічний університет (Одеса, Україна), кандидат соціологічних наук, доцент кафедри психології та соціальної роботи – **16**
- Олійник К. С.** Хмельницький національний університет (Хмельницький, Україна), кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціальної роботи і соціальної педагогіки – **75**
- Олло В. П.** Державний навчальний заклад «Одеський навчальний центр №14» (Одеса, Україна), директор; Військова академія, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри продовольчого та речового забезпечення – **114**
- Оуян Сінью** Одеський національний політехнічний університет (Гуйчжоу, Китай), спеціальність «Комп'ютерні науки», магістрантка – **172**

- Пархоменко В. В.** Національна академія статистики, обліку та аудиту (Київ, Україна), кандидат економічних наук, доцент, декан фінансово-економічного факультету – **146**
- Пашенко О. І.** Одеський національний політехнічний університет (Одеса, Україна), спеціальність «Психологія», студентка – **23**
- Поліщук Л. М.** Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова (Одеса, Україна), старший викладач кафедри здоров'я людини та цивільної безпеки – **122**
- Прокопович Л. В.** Одесский национальный политехнический университет (Одесса, Украина), кандидат технических наук, доцент кафедры культурологии, искусствоведения и философии культуры – **18**
- Рабійчук С. О.** Хмельницький національний університет (Хмельницький, Україна), кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної роботи і соціальної педагогіки – **104**
- Рего Г. І.** Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти (Ужгород, Україна), кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та психології – **43**
- Рего О. Ю.** Ужгородський національний університет (Ужгород, Україна), спеціальність «Лікувальна справа», студентка – **43**
- Романовська Л. І.** Хмельницький національний університет (Хмельницький, Україна), доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної роботи і соціальної педагогіки – **181**
- Савельчук І. Б.** Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова (Київ, Україна), кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і технології соціальної роботи – **174**
- Сараєва І. В.** Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна), аспірантка кафедри теорії і методики дошкільної освіти – **108**
- Сасовська О. В.** Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки (Луцьк, Україна), аспірантка кафедри вікової та педагогічної психології – **55**
- Северинюк Т. О.** Одеський національний політехнічний університет (Одеса, Україна), приват-доцент, старший викладач кафедри психології та соціальної роботи – **20**

- Семенкова А. Н.** Одеський національний політехнічний університет (Одеса, Україна), старший викладач кафедри психології та соціальної роботи – **36**
- Сотник В. В.** Центральний науково-дослідний інститут озброєння та військової техніки Збройних Сил України (Київ, Україна), кандидат технічних наук, старший науковий співробітник, заступник начальника з наукової роботи – **156**
- Спас Ю. О.** Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки (Луцьк, Україна), юрисконсульт юридичного відділу, аспірантка кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи – **92**
- Тищенко А. О.** Одеський національний політехнічний університет (Одеса, Україна), спеціальність «Соціальна робота», студент – **65**
- Ткаченко С. В.** Одеський національний політехнічний університет (Одеса, Україна), кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри психології та соціальної роботи – **149**
- Тодорцева Ю. В.** Одеський національний політехнічний університет (Одеса, Україна), кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології та соціальної роботи – **66**
- Хозраткулова І. А.** Миколаївський інститут післядипломної педагогічної освіти (Миколаїв, Україна), кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки, психології та менеджменту освіти – **25**
- Христич А. Л.** Международная организация труда (Неон, Швейцарія), доктор публичного адміністрування, старший менеджер проектів в отделе управления IT проектами – **40**
- Чебанова В. О.** Одеський національний політехнічний університет (Одеса, Україна), спеціальність «Психологія», студентка – **58**
- Чепурна О. О.** Департамент науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації (Харків, Україна), головний спеціаліст відділу дошкільної, загальної середньої, корекційної та позашкільної освіти управління освіти і науки – **111**
- Чернета С. Ю.** Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки (Луцьк, Україна), кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи – **160**

- Черногор Е. А.** Медичний центр «ПОЛІНАР» (Одеса, Україна), психолог; Одеський національний політехнічний університет (Одеса, Україна), старший викладач кафедри психології та соціальної роботи – **60, 106**
- Черушева Г. Б.** Національна академія статистики, обліку та аудиту (Київ, Україна), кандидат педагогічних наук, доцент кафедри філософії та соціально-гуманітарних дисциплін, завідувач відділу профорієнтаційної роботи – **146**
- Швед М. О.** Одеський національний політехнічний університет (Одеса, Україна), спеціальність «Психологія», студентка – **36**
- Шевченко Б. Г.** Одеський національний політехнічний університет (Одеса, Україна), старший викладач кафедри міжнародних відносин та права – **33**
- Шибко О. І.** Маріупольський інститут Міжрегіональної академії управління персоналом (Маріуполь, Україна), кандидат філософських наук, доцент кафедри соціальних наук та психології – **94**
- Шинкаренко В. М.** Одеський національний економічний університет (Одеса, Україна), кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри математичних методів аналізу економіки – **133**
- Шинкаренко Л. В.** Міжнародний гуманітарний університет (Одеса, Україна), кандидат педагогічних наук, доцент кафедри менеджменту – **133**

LIST OF AUTHORS

- Aksonova O.** Military Academy (Odessa, Ukraine), Ph.D, the Associate professor of the Basic Sciences Department – **131**
- Azarkina O.** Odessa City Center of Social Service for family, children and youth (Odessa, Ukraine), Deputy Director, the Head of the Department of provision of social services and law of the Odesa Municipal Center for social services for the family, children and youth; Odessa National Polytechnic University, the Senior teacher of the Psychology and Social Work Department – **137**
- Babina V.** Odessa National Polytechnic University (Odessa, Ukraine), Ph.D, the Associate professor of the International Relations and Law Department – **33**
- Bahrij V.** Khmelnytskyi National University (Khmelnitsky, Ukraine), Ph.D, the Associate professor of the Social Work and Social Pedagogy Department – **170**
- Berehova O.** State institution «South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky» (Odessa, Ukraine), speciality «Psychology», student – **115**
- Berezovska L.** Precarpathian National University named after Vasyl Stefanyk (Ivano-Frankivsk, Ukraine), Ph.D, the Associate professor of the Social Pedagogy and Social Work Department – **124**
- Bikowa L.** Odessa National University named after I. I. Mechnikov (Odessa, Ukraine), speciality «International relations», student – **122**
- Bodelan M.** Odessa National Polytechnic University (Odessa, Ukraine), Ph.D, the Senior teacher of the Psychology and Social Work Department – **179**
- Bohuslavska Yu.** Odessa National Polytechnic University (Odessa, Ukraine), Ph.D, the Associate professor of the Psychology and Social Work Department – **45**
- Burdenyuk R.** Odessa National University named after I. I. Mechnikov (Odessa, Ukraine), speciality «Psychology», magister – **97**
- Chebanova V.** Odessa National Polytechnic University (Odessa, Ukraine), speciality «Psychology», student – **58**

- Chepurna O.** The Department of Science and Education of Kharkiv Regional State Administration (Kharkiv, Ukraine), Chief Specialist of pre-school, secondary, correctional and non-formal education of Education and Science Management – **111**
- Cherneta S.** Eastern European National University named after Lesya Ukrainka (Lutsk, Ukraine), Ph.D, the Associate professor of the Social Work and Pedagogy of the Higher School Department – **160**
- Chernogor O.** Medical centre «POLINAR» (Odessa, Ukraine), psychologist; Odessa National Polytechnic University, the Senior teacher of the Psychology and Social Work Department – **60, 106**
- Cherusheva H.** National Academy of Statistics, Accounting and Audit (Kyiv, Ukraine), Ph.D, the Associate professor of the Philosophy and Social-Humanitarian Disciplines Department, the Head of the Career Guidance Department – **146**
- Donets V.** State Rehabilitation Institution «Complex Rehabilitation Center for Children with Disabilities «Promin» (Vinnytsia, Ukraine), the Director – **158**
- Dzhezhyk O.** Odessa National Polytechnic University (Odessa, Ukraine), Ph.D, the Associate professor of the Psychology and Social Work Department – **53**
- Gorlichenko M.** Military Academy (Odessa, Ukraine), Ph.D, the Associate professor, the Head of the Basic Sciences Department – **131**
- Gvozdii S.** Odessa National University named after I. I. Mechnikov (Odessa, Ukraine), Ed.D, the Associate professor, the Head of the Human Health and Civil Safety Department – **165**
- Halianova D.** Odessa National Polytechnic University (Odessa, Ukraine), speciality «Social Work», student – **16**
- Hereha O.** Odessa National Polytechnic University (Odessa, Ukraine), speciality «Social Work», magister – **38**
- Holubenko T.** National Pedagogical University named after M. P. Dragomanov (Kyiv, Ukraine), Ph.D, the Associate professor of the Theory and Technology of Social Work Department – **163**
- Honcharenko I.** Central Ukrainian State Pedagogical University named after Volodymyr Vynnychenko (Kropyvnytskyi, Ukraine), speciality «Physical Education and Sport», magister – **151**

- Hordiienko I.** Odessa National Polytechnic University (Odessa, Ukraine), the Senior teacher of the Psychology and Social Work Department – **77, 154**
- Huseynov M.** Odessa National Polytechnic University (Azerbaijan, Baku), speciality «Information Control Systems and Technologies», magister – **89**
- Huzenko V.** Odessa National Polytechnic University (Odessa, Ukraine), Ph.D, the Associate professor of the Psychology and Social Work Department – **176**
- Ivanova I.** Odessa National University named after I. I. Mechnikov (Odessa, Ukraine), Ph.D, the Associate professor of the Human Health and Civil Safety Department – **165**
- Kapinus O.** National Academy of Land Forces named after Hetman Peter Sahaidachny (Lviv, Ukraine), Ph.D, the Head of the Moral and Psychological Support for the Activity of Troops Department – **120**
- Karpuk V.** Eastern European National University named after Lesya Ukrainka (Lutsk, Ukraine), Postgraduate Student of the Social Work and Pedagogy of the Higher School Department – **99**
- Kashtanova I.** Khmelnytsky specialized boarding lyceum of in-depth training (Khmelnytsky, Ukraine), the Social pedagogue – **170**
- Kernas A.** Academy of Communications of Ukraine (Odessa, Ukraine), Scientific and Technical Center, Ph.D, the Senior Researcher, the Head of the Natural Sciences and Psychological Harmonization of Personality Development Department – **47**
- Khozratkulova I.** Mykolayiv in-service teachers training institute (Mykolayiv, Ukraine), Ph.D, the Associate professor of the Pedagogy, Psychology and Education Management Department – **25**
- Khristich A.** International Labour Organization (Nyon, Switzerland), Ph.D, ICT Project Manager Specialist – **40**
- Kirilenko A.** Odessa National Polytechnic University (Odessa, Ukraine), speciality «Psychology», student – **30**
- Koliada N.** Uman State Pedagogical University named after Pavlo Tychyna (Uman, Ukraine), Ed.D, Full Professor, Vice-Rector for Innovation Research and European Integration – **102**
- Kolodiychuk Y.** Odessa National Polytechnic University (Odessa, Ukraine), Ph.D, the Senior teacher of the Psychology and Social Work Department – **89**

- Kolot S.** Odessa National Polytechnic University (Odessa, Ukraine), Ph.D, the Associate professor, Dean of the Faculty of Humanities – **40**
- Kononchuk A.** Nizhyn State University named after Mykola Gogol (Nizhyn, Ukraine), Ph.D, the Associate professor of the Social Pedagogy and Social work Department – **62**
- Korol O.** Odessa National Polytechnic University (Odessa, Ukraine), speciality «Social Work», student – **179**
- Korzhenko O.** Odessa National Polytechnic University (Odessa, Ukraine), speciality «Social Work», student – **45**
- Kotlomanitova G.** Poltava National Pedagogical University named after V. G. Korolenko (Poltava, Ukraine), Ph.D, the Associate professor of the Special Education and Social Work Department – **71**
- Koval K.** State institution «South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky» (Odessa, Ukraine), the Senior teacher of the Theory and Methodology of Practical Psychology Department – **115**
- Kravchenko O.** Uman State Pedagogical University named after Pavlo Tychyna (Uman, Ukraine), Ed.D, the Associate professor, the Dean of the Social and Psychological Education Faculty – **102**
- Krylovets M.** Nizhyn State University named after Mykola Gogol (Nizhyn, Ukraine), Ed.D, Full Professor, the Professor of the Social Pedagogy and Social work Department – **142**
- Krymova N.** Odessa National Polytechnic University (Odessa, Ukraine), Ph.D, the Associate professor of the Psychology and Social Work Department – **129, 154**
- Krynytska I.** Higher Educational Institution «Ukrainian Catholic University» (Lviv, Ukraine), Ph.D, the Associate professor of the Pedagogy and Social Work Department – **73**
- Kudryavtseva O.** State institution «South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky» (Odessa, Ukraine), Ph.D, the Associate professor of the Pre-school Pedagogics Department – **144**
- Kulishov A.** Municipal Institution of Higher Education «Khortytsia National Educational and Rehabilitation Academy» of Zaporizhzhya Regional Council (Zaporizhzhya, Ukraine), speciality «Social Work», magister – **69**

- Lazareva A.** Odessa National Polytechnic University (Odessa, Ukraine), Ph.D, the Associate professor of the Psychology and Social Work Department – **81**
- Lych O.** National Aviation University (Kyiv, Ukraine), Ph.D, the Associate professor of the Aviation Psychology Department – **168**
- Lysenko O.** Odessa National Polytechnic University (Odessa, Ukraine), Ph.D, the Associate professor of the Psychology and Social Work Department – **129**
- Makarova I.** Odessa National Medical University (Odessa, Ukraine), Specialist of the Objective Structured Clinical Examination Center – **127**
- Mironova O.** Kindergarten Hufeland-Haus (Frankfurt am Main, Germany), the Kindergarten teacher – **77**
- Morozova S.** Odessa National Polytechnic University (Odessa, Ukraine), speciality «Psychology», student – **30**
- Myshok R.** Lviv Polytechnic National University (Lviv, Ukraine), Postgraduate Student of the Sociology and Social Work Department – **28**
- Nievieikina H.** Odessa State University of Ecology (Odessa, Ukraine), the Senior teacher of the Ukrainian Studies and Social Science Department – **51**
- Nikitina V.** Lugansk National Agrarian University (Starobilsk, Ukraine), Ph.D, the Associate professor of the General Education Department – **86**
- Nikon N.** Odessa National Polytechnic University (Odessa, Ukraine), Ph.D, the Associate professor of the Psychology and Social Work Department – **16**
- Oliynyk K.** Khmelnytskyi National University (Khmelnitsky, Ukraine), Ph.D, the Associate professor of the Social Work and Social Pedagogy Department – **75**
- Ollo V.** State Educational Institution «Odessa training center № 14» (Odessa, Ukraine), Director; Military Academy (Odessa, Ukraine), Ph.D, the Associate professor of the Food and Supply Employment Department – **114**
- OuYang Xinyi** Odessa National Polytechnic University (Guizhou, China), speciality «Computer Sciences», magister – **172**
- Parkhomenko V.** National Academy of Statistics, Accounting and Audit (Kyiv, Ukraine), Ph.D, the Associate professor, the Dean of the Finance and Economics Faculty – **146**
- Pashchenko O.** Odessa National Polytechnic University (Odessa, Ukraine), speciality «Psychology», student – **23**

- Polishuk L.** Odessa National University named after I. I. Mechnikov (Odessa, Ukraine), the Senior teacher of the Human Health and Civil Safety Department – **122**
- Prokopovich L.** Odessa National Polytechnic University (Odessa, Ukraine), Ph.D, the Associate professor of the Art History, Cultural Studies and Philosophy of Culture Department – **18**
- Rabiychuk S.** Khmelnytskyi National University (Khmelnitsky, Ukraine), Ph.D, the Associate professor of the Social Work and Social Pedagogy Department – **104**
- Reho H.** Zaccarpathian Institute of Postgraduate Education (Uzhhorod, Ukraine), Ph.D, the Associate professor of the Pedagogy and Psychology Department – **43**
- Reho O.** Uzhgorod National University (Uzhhorod, Ukraine), speciality «General Medicine», student – **43**
- Romanovska L.** Khmelnytskyi National University (Khmelnitsky, Ukraine), Ed.D, Full Professor, the Head of the Social Work and Social Pedagogy Department – **181**
- Saraeva I.** State institution «South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky» (Odessa, Ukraine), Postgraduate Student of the Theory and Methods of Preschool Education Department – **108**
- Sasovska O.** Eastern European National University named after Lesya Ukrainka (Lutsk, Ukraine), Postgraduate Student of the Age and Pedagogical Psychology Department – **55**
- Savelchuk I.** National Pedagogical University named after M. P. Dragomanov (Kyiv, Ukraine), Ph.D, the Associate professor of the Theory and Technology of Social Work Department – **174**
- Semenkova A.** Odessa National Polytechnic University (Odessa, Ukraine), the Senior teacher of the Psychology and Social Work Department – **36**
- Severyniuk T.** Odessa National Polytechnic University (Odessa, Ukraine), private associate professor, the Senior teacher of the Psychology and Social Work Department – **20**
- Shevchenko B.** Odessa National Polytechnic University (Odessa, Ukraine), the Senior teacher of the International Relations and Law Department – **33**
- Shved M.** Odessa National Polytechnic University (Odessa, Ukraine), speciality «Psychology», student – **36**

- Shybko O.** Mariupol Institute of Interregional Academy of Personnel Management (Mariupol, Ukraine), Ph.D, the Associate professor of the Social Science and Psychology Department – **94**
- Shynkarenko L.** International Humanitarian University (Odessa, Ukraine), Ph.D, the Associate professor of the Management Department – **133**
- Shynkarenko V.** Odessa National Economic University (Odessa, Ukraine), Ph.D, the Associate professor of the Department of the Mathematical Methods Analysis of Economics – **133**
- Sotnyk V.** Central Research Institute of Armament and Military Equipment of the Armed Forces of Ukraine (Kyiv, Ukraine), Ph.D, the Senior research fellow, the Deputy chief of research – **156**
- Spas J.** Eastern European National University named after Lesya Ukrainka (Lutsk, Ukraine), Lawyer, Postgraduate Student of the Social Work and Pedagogy of the Higher School Department – **92**
- Tishchenko A.** Odessa National Polytechnic University (Odessa, Ukraine), speciality «Social Work», student – **65**
- Tkachenko S.** Odessa National Polytechnic University (Odessa, Ukraine), Ph.D, the Senior teacher of the Psychology and Social Work Department – **149**
- Todortseva Y.** Odessa National Polytechnic University (Odessa, Ukraine), Ph.D, the Associate professor of the Psychology and Social Work Department – **66**
- Vasylenko O.** Khmelnytskyi National University (Khmelnitsky, Ukraine), Ph.D, the Associate professor of the Psychology and Pedagogy Department – **135**
- Voloshenko M.** Odessa National Polytechnic University (Odessa, Ukraine), Ph.D, the Associate professor of the Psychology and Social Work Department – **23, 38, 58, 65, 114**
- Zhytynska M.** National Pedagogical University named after M. P. Drahomanov (Kyiv, Ukraine), Ph.D, the Senior teacher of the Theory and Technology of Social Work Department – **83**

Наукове видання

**МАТЕРІАЛИ
П'ЯТНАДЦЯТОЇ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«АКТУАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ В СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ»
м. Одеса, 18 травня 2020 р.**

Головний редактор В. В. Корнєщук

Підписано до друку 15.05.2020.
Формат 60×90/16. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman. Друк цифровий. Ум. друк. арк. 11,63.
Наклад 100 прим.

Надруковано у ФОП Бондаренко М.О.
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців ДК № 4684 від 13.02.2014 р.
м. Одеса, вул. В. Арнаутська, 60
т. +38 0482 35 79 76
info@aprel.od.ua